

Становище

От проф. Светозар Бенчев

Относно: Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ на тема „Време и трансформация във фотографията“ с автор Мариана Тодорова Камбурова.

Започвам своето становище с цитат от разказа „Лигите на дявола“ на аржентинския писател Хулио Кортасар въз основа на който Микеланджело Антониони прави своя изключителен филм „Фотоувеличение – Blow up“

„Сред многото начини да се воюва с нищото, един от най-добрите е да се правят снимки, дейност която би трябвало да се обучават децата от рано, защото изисква дисциплина, естетическо възпитание и сигурни пръсти...Когато човек ходи с фотоапарата съществува като че ли дългът да е нащрек, да не пропусне това внезапно отскачане на слънчев лъч от един стар камък или търчането с развети плитки на една хлапачка, която се връща с хляб или шише мляко. Мишел знаеше, че фотографа действа винаги като една смяна на своя личен начин на виждане на света с друг, който апаратът лукаво му налага, но не се съмняваше – достатъчно беше да излезе без апарата Контактс, за да си възвърне разсеяния тон, гледането без визьор, светлината без бленда дори – 1/250.“

Днес през 21-ви век всеки носи фотоапарат със себе си с възможност да съхрани времето или може би да се опита да го трансформира.

Изследването на Мариана Камбурова е актуално, проблемът е съвременен и много интересен, а подходът е научен и задълбочен. Поставени са важни въпроси за съвременното изкуство (фотография), които могат да бъдат надградени по-нататък.

Обект на изследването:

„Настоящият дисертационен труд е насочен изцяло към изисванията на представите за времето във фотографията и трансформацията на обектите в пространството, които са подвластни на времето, чрез изразните средства на фотографския език – както техникчески, така и артистични.“ Може би това е

най-краткото определение на множеството въпроси, които авторът се опитва да изясни в своя труд.

От една страна- научно практическата част – изследваща възможността на застаналият зад все по- усъвършенстващия се фотоапарат фотограф да фиксира момента.

От друга страна – естетически и концептуални проблеми пред фотографията отнасящи се към изследвания проблем. И от трета – фотографски интерпретации на времето.

Изключително интересно и фактологически обосновано авторът ни въвежда в историята на създаване на фотоапарата и първите фотографии, постепенното усъвършенстване на техниката, което води до промяна на мястото на фотографията в живота. Ако през 19-ти век фотографията наподобява живописата, то през 20-ти и 21-ви век живописата наподобява фотографията – като документ, като изразно средство станало по-близко до масите, като концепция и като специфичен поглед към действителността.

Дали фотографията „мумифицира“ мига (Андре Базен) или може да запечата духа и аурата (тъй наречената призрачна фотография), или разлага движението (Майбридж) създавайки способност да се покаже в едър план времето (Пудовкин) – множество въпроси, които търсят своя отговор в дисертационния труд.

Богатата библиография и задълбоченото изследване на проблемите показват високото ниво на докторанта.

Темата позволява допълнително развитие и по-нататъшно надграждане, но в рамките на разглеждания труд намирам, че Мариана Камбурова се е справила отлично.

Приноси:

В приносната част докторантът отбелязва, че трудът е първото теоритично изследване на времето и трансформацията във фотография в България.

Също така тя „селектира, анализира и систематизира автори с фотографски теми заложили времето като водещо в своите творби, което може да послужи за бъдещи проучвания в очертанието на ново фотографско поле. „

Мариана Камбурова извежда и систематизира в таблица основни понятия за разбирането на времето от разглежданите фотографски теории, които ще послужат за по-лесното изучаване на материята.

Докторския труд може да бъде използван в обучението на студентите по фотография във висшите училища в България, както и фотографи и артисти.

Тези приноси, актуалността на темата, както и интелигентното и с разбиране интерпретиране на проблема заложен в настоящия труд, ми дават основания убедено да препоръчам на уважаемото жури да присъди научната и образователна степен „Доктор“ на Мариана Тодорова Камбурова.

С уважение: Проф. Светозар Бенчев